

المسلم وحفظ السرّ

So Muslim a go so Kasiyapa ko Pagn's

(al Khutbah 17)

Ki: Alim Hassanor M. Alapa

al Murshid al Am

al Insan Islamic Assembly of the Philippines

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْ فُسِنَا وَسَيِّئَاتِ
أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا ، وَأَشْهَدُ أَلَّا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ
عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَمَنْ اهْتَدَى بِهَدْيِهِ إِلَى يَوْمِ
الدِّينِ . . . وَبَعْدُ:

فِيَا عِبَادَ اللَّهِ يَقُولُ الْحَقُّ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ:

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبَعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

Innalhamda lillāhi nahmaduhu wa nastānuhu wa nastagfiruh, wa na'ūdubillāhi min shurūri anfusinā wa sayyiāti a'mālinā, man yahdihillāhu falā mudhillalahu, wa may yudhlil falan tajida lahu waliyyan murshidā, wa ash'hadu allā ilāha illallāhu wahdahu lā sharīka lahu, wa ash'hadu anna Mohammadan abduhu wa rasūluh, Allāhumma salli wa sallim wa bārik alā Mohammadin sallallāhu alayhi wa sallama wa alā ālihi wa sahabihi wa manihtadā bihad'yihī ilā yawmidd dīn wa ba'du:

Fayā ibādallāhi, Yaqūlul Haqqu Tabāraka wa Ta'ālā fil Qur'ānil Karīm:

Qulnah bitū minhā jamīan fa'immā ya'tiyannakum minnī hudan faman tabi'a hudāya falā khawfun alayhim wa lā hum yahzanūn.

So langowan a podipodi ago so samporna a bantog na rk o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), bantogn tano Skaniyan go mamangni tano ron sa tabang, ago mangni tano Ron sa sapngan Iyan so manga dosa tano, go lomindong tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) phoon ko manga antiyor o manga ginawa tano, ago so pangararata o manga galbk tano, sa taw a toroon skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) , na da' a makadadag on, na sa taw a dadagn iyan na di nka dn mitoon sa salinggogopa' iyan a phakatoro' on.

Manga Oripn o Allāh

So sanang a Muslim na aya waraan iyan na mata'o magma' sa pagns o pagari niyan a Muslim sa di niyan ipamalata' ko manga taw ankoto a inisarig on o pagari niyan a pagn's iyan. So kapagmaa ko pagn's na tanda' oto ko kamamama'i a tarotop a go toos oto ko kabagr o tindg o taw a go so kapiya o parangay niyan. Gianan i olawla o manga bilantadi' a manga mama a go manga porawingan a banga ba'i sii ko Islam, a siran so manga taw a miatankd a kiaphalatiko'an siran o manga nda'o o Islam a go so manga paparangayan iyan. Sa miabaloy oto a isa ko pinakamapiya a paparangayan iran.

So parangay o Abū Bakr a go so Uthmān ko kiniphantagn iran ko Umar bin al Khattāb gowani a idolon iyan kiran so wata' iyan a so Hafsah sa kapangaromaa iran on ko oriyan o kiabalo niyan, na so kiapagmaa iran ko pagn's o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) sii rkaniyan a Umar na mapayag a tanda' o di kipnaraynonn ko pinggolawla o manga ala ko Sahābh sii ko kalbihan o kapagn'sa ko pagn's, a go so tankd iran a mabagr ko kakkpiti roo.

Pianothol o al Imām al Bukhārī a phoon ko Abdullāh bin Umar a pitharo' iyan makapantag ko btad o kiabalo o wata' o Umar a so Hafsah a:

Miabalak akn so so Uthmān bin Affān na inidolon akn on so Hafsah sa kapangaromaa niyan on. Sa pitharo' akn a: Okhabaya' ka na pakipangaroma ko rka so Hafsah. Na pitharo' iyan a: Pamimikirann ko anan. Na kagiya maipos so miakaphipira gawii na miabalak ako niyan sa pitharo' iyan rakn a: Mapipikir akn a di ako pasin matrang mangaroma imanto. Oriyan oto na miabalak akn so Abū Bakr as Siddīq na pitharo' akn on a: Okhabaya' ka na pakipangaroma ko rka so Hafsah. Na miakatarg so Abū Bakar sa da mathay, na da dn tharo', na mikharata' on a ginawa ko sa sobra ko kiakharata' a ginawa ko ko Uthmān. Na da makapira gawii na so Rasūlullāh na piangakapan iyan so wata' akn, na tiarima' akn on a mapangaroma niyan so wata' akn. Na siongowan ako o Abū Bakr ba pitharo' iyan a: Ba anda ko nka pkhararangiti gowani a idolon ka rakn so Hafsah na da' ako dn sbag na pitharo' akn a: Oway. Na pitharo' iyan a: Da' a miakasapar rakn ko kasmbaga ko rka, a rowar sa kiatokawan akn a so Rasūlullāh na miaaloy niyan so Hafsah, na di ko khagaga o ba akn bonkarasi so pagn's o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). Opama o da niyan tarosa so kaphangaromaa niyan on na sakn dn i phangaroma on.

So kalbihan o kasiyapa ko pagn's na kna' o ba sii bo' mapopork ko manga mama o miaonaan tano a mapiya a masa (salaf), ogaid na makasosold roo pn a mararankom iyan so manga babay a go manga wata' a so manga poso' iran na mammlpl sa manga ndaowan o Islam. Khailay tanoai sii ko pianothol a inibgay skniyan o Imām Muslim a poon ko Anas a pitharo' iyan a:

So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na miakaoma rakn ko masa a giiko nggitagita' a go so manga pd akn a manga wata'. Na sialam kami niyan, oriyan iyan na siogo' ako niyan sa isa a galbk. Na miatarasaw a kiapakaoma ko sa walay sii ko ina' akn, na kagiya

makaoma ko, na pitharo' iyan a: Antonaa i miakasndod rka a miathay ka? Na pitharo' akn a: So Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na siogo' ako niyan sa isa a galbk. Na iniiza' iyan rakn o antonaa oto a galbk? Na pitharo' akn a: Gioto na pagn's. Na pitharo' iyan rakn a: Oba ana tharo'an ka ko manga pagn's o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a isa bo', na pitharo' o Anas a: Ibt ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ka o adn

bo' a taw a ptharoon ko ron so pagn's o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) , na tharoon ko rka, hay Thābit. Pianothol o Muslim.

So ina ' o Anas na miailay niyan a so wata' iyan na khisarig on so kapagmaa niyan ko inisarig on a Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a pagn's, na biagr iyan oto a go siomang iyan ankoto a olawla o wata' iyan sa pitharo' iyan on a: Oba adn a tharo'an ka a taw ko manga pagn's o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) . Na miaadn so Anas a da dn a pitharo'an iyan on, apiya so mala' a Sahābī a so Thābit bin Qays, a skaniyan i patataro' o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a go isa ko manga Sahābah a pizaksian on so kaphakasold iyan ko Sorga'. Sa so ina' o Anas na da niyan onoti so kabaya iyan ko katokawi niyan ko isa a nganin sa ba niyan gimpisa so wata' iyan sa pantag sa katokawi niyan ko pagn's a so di niyan on ptharoon. Giayanan i pithamanan a mapiya a sinanad o Islam ko manga pagtaw niyan, a go giyanan i maporo' a pankat a so pkiporo' iyan so manga mama, manga babay, manga kalombayan san ko maporo' a daaradat ko kapphagintaw.

Manga Oripn o Allāh

So kabonkarasi ko pagn's na isa ko marata' a olawla a khakowa o manosiya, sabap sa kna' o ba langowan a shayi a kiatokawan na ba mbokakaya sa zawaan sii sank'a'i a kaoyagoyag. Adn a matndo' a manga btad odi' na nganin a glbk, m' nang a go so kaggdama ko kaporo' o btad iyan a aya dn a pkhizogo' iyan na so kapag'n'sa on balabaw igira giankoto a btad na aya marorompak iyan na so kaoyagoyag o kakharoma'i o manosiya. Da' a taw a ba niyan oto phamanaro'a ankoto a manga btad a patot a pagn'sn inonta bo' so taw a adn a misosogat on a btad a kabthangi, odi' na skaniyan na di mabkn i btad a marzik i kapamimikiran. Sabap roo, na so taw a madakl i kambrak a go kapanaro' sa nganin na maapd sankoto a btad a manga rarata', sa siran na siran i pithamanan a manga rarata' a taw ko lopa' a go sii ko kailay o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), sa datar o kiasoya on o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a:

Aya lawan a marata' a taw sii ko kailay o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko gawii a kaphangokom iyan na so mama a miakiproyoda ko karoma niyan, oriyan oto na somiong ko manga taw na biokakay niyan roo so manga pagn's o karoma niyan. Pianothol i Muslim.

So btad imanto o Muslim sank'a'i a masa na tonganay dn a miaawat a go miablag antaa ka miagintas ko manga ndaowan o Islam a so miaparoli skaniyan o miangaona a manga Muslim ko masa o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) a go sii ko masa a miaoriyan oto a so masa o manga Sahābah, sabap oto ko kiapakalobay o sinanad o Islam sank'a'i a pagtaw tano a kapapantagan, a skaniyan na pagtaw a Muslim a kasasaraban o parangay a marata' a mialingaga' iyan a manga adat o kammranawi a go so kinisaog on o adat a mananangga a phoon ko taw o agama a salakaw a datar o manga Nasrānī a go so manga Yahūd.

Imanto a masa na o ilaya tano so btad a kapagn'sa ko manga pagn's sa ipoon tano ko pamiliya na romabray ko manga lankap a btad na palaya dn marayag so kiabinasa niyan.

Sii ko blangan o kaphamiliya, na aya dn a kalilid ko manga karoma tano na so kapphanorimana iran ko manga btad o manga karoma iran a mama sa katokawi ran ko manga pagn's iyan, sa gii ran oto plalawanaan a manga babay sa aya iran mala' a dagidayan ko manga katitimo' iran ka aya kaggdama iran on na bantogan iran o antawaa i makalalahar sa pagn's o karoma niyan. Gianan na btad a khaantiyor iyan so walay o pamiliya amay ka di makompn sabap sa khapotol iyan so sarig a mabagr a

go so gakot a malamit a makabbkhs kiran a thiwalaya'. Anda dn i katokawi o mama sa giipanorimann o karoma niyan so manga pagn's iyan na mathokha' dn so bagr o sarig iyan ko karoma niyan a babay sa gioto dn i paganay a kiazalimboka' o palot a mabagr a makagagakot kiran, sa so mambo' so babay kasan na anda'i kapamakatokaw niyan sa manga btad a pagn's o karoma niyn, na magphoon dn so kakharantas o gakot o kabaya' sii kiran a dowa sabap sa khapikir iyan a so kiapamagma i ron o karoma niyan na toos sa korang so sarig iyan on na aya zambi' na so kagowad a go so rarangit a sosomangn o Shaytan a pphakabgrn iyan ka an siran maantiyor a pamilya.

Sii ko btad o kaphagingd a magphoon ko siringan, na datar oto a aya dn a pithondayowan o taw na so kasisimaa niyan ko btad o siringan iyan sa pzorimann iyan o andamanaya i kapkhan iran, so giiran kandodolona a go antonaa i manga galbk iran ko sold o walay ran na giyanan na olawla a kapanaytan a inisapar o Islam ka kagiya kharantas iyan so gakot o kadidiamong iran a manga Muslim, sa aya phamaapaar na so kaada o sarig ko oman i isa a aya dn a onga oto na so kaantiyor a go kabinasa.

Sii ko goliling o mala' a kadidiamong ko satiman a ingd na datar oto dn a btad iyan, a so pagtaw na aya dn a pianamaran iyan na katokawan iyan i pagn's o dato' iyan, andamanayai katokawi ran o pira i kadakl o manga karoma niyan, sa datar o ba so kapangaroma sa madakl (kadoway) na olawla a pagrg sank'a i a manga taw, so kapzawa'i ran ko anda matatago' so dato' iran, antonaa i pangnnkn iyan a go sa inomn iyan, anda dn i kaadn anan ko kaphagingd o manga Muslim na magdam ka a so kabinasa a go so kidozo' a go so kaantiyor o pagtaw na aya marani a kipantag a khakowa niyan a di so kathagodaya'.

Aya pitharo' o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) na:

Adn a taw a nikalimo' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a so taw a miasndod skaniyan o manga paawing iyan, sa ba niyan matayod so kapanorimana niyan ko paawing o salakaw ron.

Mataan dn a bnar a sa taw a kasaparan skaniyan o kadakl o paawing iyan san ko kapmbokakaya niyan ko paawing o salakaw ron, na taw dn anan a miakakowa sa limo' a mala' a phoon ko Kadnan iyan.

Imanto na makklid dn anan sa tarotop a mapayag a kaiilaya on o manga taw. Sa aya kalilid na so manga taw na massndod siran ko kadadawita iran ko paawing o manga salakaw kiran sa datar siran o manga pangongokom a aya kiaadna kiran na so kapphanorimana iran ko btad o salakaw kiran sa kalilipatan iran a ginawa iran a siran l lawan a madakl i paawing opama o phagitongitonga iran so matatago' ko manga ginawa iran a pd sa manga rarata' a dadabiatan.

Manga Oripn o Allāh

So agama tano a Islam, na palaya' iyan dn phikotaan so kaoyagoyag o Muslim ko langowan a katampar iyan, sa di niyan kabaya' o ba adn a mibagak ko manga katampar iyan a di niyan magikb sabap sa odi' oto masiyap na roo pagphoon so kakhigobar o pagator o katataragombalay niyan, ka so man so kaantiyor na magphoon sa miakaitoito a nganin a gioto i pphakala' sa taman sa mabaloy a linog a ikhayambr iyan so kaoyagoyag o isa a Muslim amay ka di niyan khotaan a ginawa niyan sa kota' a paratiaya ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى).

Sii sank'a'i a masa tano, na sabap ko kiabinasa o parangay balabaw ron sii ko bangnsa a Mranaw, sa aya maggdam na so kala' o giikathotholika' sa giipanorimann o manga Mranaw so btad o izik iyan, na miakalaing so padaw o kapphagin'taw iran sa di siran phakaampir ko labo'an o kalilintad ka sii bo' sa katatago' iran ko padaw iran na miasagala siran dn na miakaampir siran sa aya kiadonko'an iran na so kiakhamaat o rido' a go so morka' sii ko manga ingd iran a gianan i kipantag anka'i a manga ingd tano imanto a masa.

Manga Oripn o Allāh

Giyanka'i a kadaklan ko adat o kammranawi na patot a masosi tano a go mapariksa' tano, ka mataan a madakl a tanto a parangay o Mranaw a odi' niyan pagawaan ko kambaloya niyan sa ginawa niyan a sanang a Muslim, na di san dn isampay sa taman sa kapatay niyan.

Antonaa i manga paparangayan a manga rarata' o Mranaw?

Pd san so katatamani o Mranaw ko dianka' o kapzabar iyan odi' na kapthigr iyan, sa opama o makasangat sa margn a khagimpis iyan so kabaya' iyan na aya ptharo'on iyan na pzabar ako sa taman sa makatlo, na anda i kaipos o ika tlo na di ako dn phakasabar ka pira ginawa dn a tanto a ko a mipantang na miaoma so tamana' o Islam. Mataan a skaniyan a Mranaw a gianan i tindg iyan na skaniyan na bokhag sa taman a bokhag, sabap sa timpowan iyan so Islam a go sinditan iyn sa aya bo' a piakay o Islam a kazabar odi' na kathigr na makatlotlo, na maipos oto na miapasad so kazabar a go so kaphantang.

Pd san a so Mranaw na makilala niyan so btad o salakaw ron na di niyan katawan odi' na kalilipatan iyan so btad o ginawa niyan, aya ibarat oto, na o adn a zabarn na pagosiatan iyan so salakaw ron sa kazabar iyan ka kagiya kon a pd oto ko qadar a okoran o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sii rka niyan, sayana skaniyan a maongangn igira pagosiyatan iyan so salakaw ron, ogaid na o ron misogat ankoto a btad a misosogat ko salakaw ron na kialipatan iyan so maana o kaphantang na aya pn o ba niyan kaosiati a ginawa niyan. Igira miapantag a rido' a adn a miawafat a madaszg iyan, wata' iyan od'i na karoma niyan, na aya kabaya' iyan na palaya on dn makaoma so manga taw sa lalangagn iran ka gioto kon i kapkhaliwati niyan ko rata' a ginawa niyan, sa o matatarambisa na phanasang on so boko a go so rata' a ginawa, bialoy niyan so salakaw ron a aya niyan phakaoton ko masakit iyan odi' na so boko' iyan sa di niyan phangrawn o ba skaniyan dn i kathagorari niyan, anda san so kazabar a phakigdam ko lawas a go so niyawa o taw a pzabar? Adat anan a kammranawi a marata' a patot a mipagawa' tano amay ka kabaya' tano a kabaloy tano a sanang a Muslim.

Pd an so adat o Mranaw a aya sosorongn iyan na so btad o salakaw ron, opama o adn a inibada o kaphagingd odi' na so parinta antaa ka so dn so Islam, na anda i kasogat iyan na ndingilan iyan so pd iyan o miasogat mambo' o masakit a datar o minisogat on na odi' niyan mailay a miakaplagid siran na ptharo'on iyan a: Ino ako khibida' a sakn bo i miapnto' a miakagdam sa margn a di ron pd so pd akn. Gianan so basa o Mranaw a gira minitana' so margn ko isa a taw na tharo'on iran a: Ron bo tiaman o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so miambtad iyan, ba niyan di katawi a so tioba' o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na plankap ko langowan o manga taw so mapiya on a go so marata' on, na ino niyan khokomn a sii rka bo' tiaman o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) so margn iniliyo niyan on a ginawa niyan ka zayan sa tohan a di pagampon sa tioba'. Aya patot a ptharo'on iyan na: Bgan ka o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) odi' na bgan skaniyan o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa mabagr a

kaphantang sa masapang iyan so tioba' a mababaak iyan, ka gioto i kabnar o Muslim ko pagari niyan a Muslim a magdam iyan so margn iyan sa kaogopan iyan on sa kapokas iyan on mapiya pn pangni bo' ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى), kna' o ba ba dn phamangni ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) sa sii bo' matataman so tioba' ko pd iyan sa di ron mapokas, ka gioto na soson a kapamaninta' a marata' sii ko Islam.

Pd san so adat o Mranaw a mababaya' makatokaw sa pagn's a kakhkhriya' sa ipkhagowad iyan so mapyag a btad ka kagiya da' a pagn's on. Na gowani a makaoma so plano sa kakhowaa ko tamok a go so kakawasaan o Mranaw, na so miamikir on na inosar iyan so okit a pagn's a kapakalaba, na so kiandakl o kapkhailaya sa oman i isa na somosolk ko rogo a giimagitong sa laba na miakri o Mranaw sa tig iyan a pagari ko antonaa nan? tig iyan a pagari ko di ka giipakataro' ka adn pagn's a laba a mala' a di phamakitokawan, na tig iyan antonaa? Pakapd ako nka on, na miagirdonga' siran, na kiabnabnaran so Mranaw ka kagiya gioto i waraan iyan na tiapoyon iyan on so langowan a tamok iyan sankoto a nigosiyo a kapangakal, na mianinggaposan so btad sa datar o katawi tano ron. Na so manga Ulama na pzaparan iran a nkoto a manga taw sa di oto mapiya a kapamantiyari na ba siran dn pkhararangiti sa biaklid iran so katharo' sa ptharo' iran a: Kagiya so ulama na da' a pirak iyan a khitompok iyan san na giyanan a gii siran manaro', adn pn a mitharo' sa giaman a nigosiyo anan na miakabolong ko kaphagingd ka so manga padagang sa panakpan na bionayon iran so tamok iran sa inolog iran san na kiaawaan iran so kaphmbrga iran ko otk o Muslim. Giyanka'i a manga taw na kialipatan iran a so Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) na di niyan imbolong so harām san ko isa a harām ka di niyan khalompiyo ka ba niyan dn khaomani sa kabinasaan.

Pd san pn, so adat o Mranaw a mapiya i kiasinanad iyan ko kata'o sa doniya a go kata'o sa agama na so sabagi' kiran a go aya kadaklan na lomalata' on dn ankanan a manga olawla a kammranawi, sa tanto a margn so kakhalowasa on sa ginawa a lalayon ai pkhaaloy o manga taw a adn a ptng iran a matolinto' ko btad o Mranaw a taman imanto na giiplolobaan sa bolong a maponas iyan anka'i a manga dadabiatan o Mranaw a manga rarata'.

Opama o zakntala tano so manga rarata' a adat o Mranaw na di tano matompas, na so taw a mbalowin iyan a ginawa niyan a sanang a Muslim na mipthagawa' iyan so kadaklan sank'a'i a manga olawla a go dadabiatan a manga rarata' ka o di niyan malowas na so kapipikira niyan on sa skaniyan na sanang a Muslim na ba dn oto taginpn a da' a moayan iyan.

Manga Oripn o Allāh

So kaalina ko parangay o isa a taw odi' na bangnsa na pd anan sa mapitl a galbk a miaparampang iyan so manga mamponay sa pamikiran sa miaona, a go taman dn sa imanto.

Isa a manga okit san na so kapakatindg o parinta a izapar iyan so manga rarata' a olawla sa thowangn iyan so pagtaw san ko towanga' o Islam sa phakaokit sa mananaw, a go marsrs, a go mabasng sa sii khailay ko btad o oman i isa a taw. Odi' saya makaokit ka sii bo tatamana ko gii ron kipangosiyatn na mataan a malombat so rarad iyan sa di niyan khitolod so tirikan o kaphangid sa ba niyan mioma ko apta' a mapiya a lalankawn iyan sa mawatan. So Islam na gioto i dingandingan iyan a so manga ndaowan iyan a go so manga lalangan iyan, na aya kapkhasamporna' o kapphamondiyong iyan na igira miapakatindg iyan so parinta niyan a ithgl iyan ko manga taw niyan so kakana iran ko bolong sa datar o kathgla o pamomolong ko taw

a pkhasakit a pphamolongan iyan sa kalamda niyan ko batawi a bolong a khasabapan sa kakhada' o sakit iyan, mapiya pn mapa'it a kapipikira on o pkhasakit.

Manga Oripn o Allāh

So kambaloya tano sa ginawa tano a sanang a Muslim na madakl a khagba tano a go khaaln tano ko manga dadabiatan tano a manga Mranaw, sa odi' tano sopaka ankaya a manga dadabiatan na di tano khakowa so mala' a layak tano a so kabaloy tano a sanang a Muslim.

Sabap san, na so kapagmaa ko pagn's, sa datar o kiaosaya tano ron sa onaan na ipatoray tano sa ginawa tano ipoon imanto a kanggalbka tano ron sa di tano plbolbodn, ka kagiya so manga lalangan o Isam, na lalayon iyan pkharompakan so kabaya' o manosiya, ka pd anan sa waraan o kiaadna on. Gioto i sabap a so kiaadna o Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ko Sorga' a go so Naraka', na tiagoan iyan sa manga lalan a khisold on, sa aya okit a khisold ko Sorga' na so kasopaka ko manga baya' a ginawa o manosiya, sa datar o kiaaloy niyan ko sabdan o Rasūlullāh (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ko kapphanothola niyan ko btad o Kadnan iyan a gioto na Hadith Qudsi a manonompang ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a:

Iniliyot ko Sorga' so langowan a ipkhagowad o ginawa o manosiya, na inipagalad ko Naraka' so langowan a pkhababaya'an o ginawa o manosiya.

So Sorga' na da' a lawan iyan a mapiya darpa' a da dn a kamboko' on, na langowan a taw na khabaya' on somold na inialad on so langowan a ipkhagowad o ginawa o manosiya na so manosiya a baraakal na aya on phakasold ka, khakowa niyan a okit a langowan a ipkhagowad o ginawa niyan na aya niyan pzowaan ka an on makasold.

So pman so Naraka' na da dn a datar iyan a darpa' a marata' a katatago'an sa phizoson a siksa' na da' a sakataw bo' a manosiya a ba on mabaya' somold, na sabap roo, na inilibt on so langowan a pkhababaya'an o ginawa o manosiya ka an iyan manggolawla ka an on makasold sa katago'an sa taw a itagon iyan a pd o manga ator. Na aya taw a babal a da' a otk iyan na so taw a pakalbin iyan so mapiya a di khatatap sa ipilak iyan so margn a ba dn sagad, na aya khaorihan on na so kapipiya ginawa. Sayana san a domiait so kabasa o Mranaw a: Toba matay so pila' na asar ka sii ko gola'. Pd anan ko dadabiatan a binasa o Mranaw a patot pn a kasambian ka mataan a lomalagaday dn so rarad anan imanto a alongan ko manga Mranaw so manga dato' on a go so kalilid on a pagtaw, padagang sa taribasok, so dn so kadandan o pagtaw tano sa inibala' iran san so katharo' o Mranaw a: Pphanog ka pn pila' i ana papar sa walay. Sabap roo, na da siran panganop sa kalasan ka kagiya mawatan a go margn, sa aya dn a pianganopan iran na so dalm a ingd sa inarab iran so kabnar o pagtaw sa piagos iran so kakayaan o ingd sa siako' iran ko bozaka' iran a isa ka pamiliya, na miasansara' dn so btad o pagtaw na miniramat so Islam a pd a kialaadan.

Sabap san manga Muslim, na sosin tano a ginawa tano ipoon imanto, na rakikaan tano so btad tano sa ipagawa' tano so olawla a go adat a marata' sa mndod tano ko Agama tano ka an tano makalidas ko margn sank'a'i a doniya na sampay sa alongan a maori.

Pangnin tano ko Allāh (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) a toroon tano niyan a go tatapn tano niyan ko toroan iyan sa ron tano dn kakayasi sa siyaw a rigo', sa kaganatan tano so doniya a karomasayan na makatogalin tano ko Sorga' a ingd a kadarandang a da' a phamarinta on a rowar ko Damarimbang.

وَأَقُولُ قَوْلِي هَذَا وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِي وَلَكُمْ وَلِسَائِرِ الْمُسْلِمِينَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ فَاسْتَغْفِرُوهُ
إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Wa aqūlu qawlī hādā wa astagfirullāha lī wa lakum wa lisāiril Muslimīn min kulli dambin fastagfirūhu innahu Huwat Tawwābur Rahīm.

المسلم وحفظ السرّ

Khutbah a Ika Dowa

(al Khutbah 17)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ ، مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

al hamdulillāhi rabbil ālamīn, wassalātu was salāmu alā rasūlihil karīm, Mohammadin bin Abdillāh, wa alā ālihi wa sahabihi ajmaīn.

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ.

Wa qāla Rabbukum ud'ūnī astajib lakum.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ خَشْيَتِكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ ، وَنَسْأَلُكَ كَلِمَةَ الْحَقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ ، وَنَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْغِنَى وَالْفَقْرِ ، وَنَسْأَلُكَ نَعِيمًا لَا يَنْفَدُ وَنَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لَا تَنْقَطِعُ ، نَسْأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ ، وَنَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ ، وَنَسْأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ ، وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ ، فِي غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ ، اللَّهُمَّ زَيِّنَا بِزِينَةِ الْإِيمَانِ وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ.

Allāhumma innā nas'aluka khashyataka fil gaybi was shahādati, wa nas'aluka kalimatal haqqi fir ridhā wal gadhabi, wa nas'alukal qasda fil ginā wal faqri, wa nas'aluka naīman lā yanfadu wa nas'aluka qurrata aynin lā tanqati'ū, nas'alukar ridhā ba'dal qadhā'i, wa nas'aluka bardal ayshi ba'dal mawti, wa nas'aluka laddatan nadhari ilā wajhika, was shawqa ilā liqā'ika, fī gayri dharrā'a mudhirratin wa lā fitnatin mudillatin, allāhumma zayyannā bizīnatil imāni waj'alnā hudātan muhtadīn.

Yā Allāh, pagarapn ami Rka so kalk Rka sii ko gayb, go sii ko kamamasaan, go phangnin ami Rka so katharo' sa bnar ko masa a kasosoat a go sii ko masa a rarangit, go pagarapn ami Rka so kathanka' sii ko kakhakawasa a go sii ko kammmri, go phangni kami Rka sa limo' a di khalngan, go phangni kami Rka sa iphakapiya ginawa a di khapinda, phangnin ami Rka so kasosoat ko oriyan o okoran,

go phangnin ami Rka so kalnggaw o kaoyagoyag ko oriyān o kapatay, go phangnin ami Rka so kapiya o kakhailaya mi ko paras Ka, go so kadali' ko kakhatmowa Rka, sa da' a antiyor on a phaminasa, go da pn a tioba on a phakadadag, yā Allāh, pharayasani kami Nka sa parayasan a paratiaya, go baloya kami Nka a giimano' a khikatoto'.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ ، وَتَرْكَ الْمُنْكَرَاتِ ، وَحُبَّ الْمَسَاكِينِ ، وَأَنْ تَغْفِرَ لَنَا
وَتَرْحَمَنَا، وَإِذَا أَرَدْتَ فِتْنَةَ قَوْمٍ فَتَوَفَّنَا غَيْرَ مَفْتُونِينَ ، وَنَسْأَلُكَ حُبَّكَ ، وَحُبَّ مَنْ
يُحِبُّكَ ، وَحُبَّ كُلِّ عَمَلٍ يُقَرِّبُنَا إِلَى حُبِّكَ.

Allāhumma innā nas'aluka fi'lal khayrāti, wa tarkal munkarāti, wa hubbal masākina, wa an tagfira lanā wa tarhamanā, wa idā aradta fitnata qawmin fatawaffanā gayra maftūnīn, wa nas'aluka hubbaka wa hubba man yuhubbuka, wa hubba kulli amalin yuqarribunā ilā hubbika.

Yā Allāh, pagarapn ami Rka so kapakanggolawla sa manga pipiya, go so kibagakn ko manga rarata', go so kababaya'i ko miskin, go rila'ikami Nka a go kalimoon kami Nka, na amay ka adn a kabayaan Ka a kapitna aka sa isa ka qawm na tarimaa kami Nka a di kami matitiyoba, go phangnin ami Rka so kababaya'i ami Rka, go so kababaya'i ami ko taw a pkhababayaan Ka niyan, go so kababaya'i ami ko langowan a galbk a mipakarani kami niyan sii ko kapkhababaya'i Rka.

اللَّهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِكَ مَا تُحُولُ بِهِ بَيْنَنَا وَبَيْنَ مَعَاصِيكَ ، وَمِنْ طَاعَتِكَ مَا تُبَلِّغُنَا
بِهِ جَنَّتِكَ ، وَمِنْ الْيَقِينِ مَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَيْنَا مَصَاعِبَ الدُّنْيَا، اللَّهُمَّ مَتَّعْنَا بِأَسْمَاعِنَا
وَأَبْصَارِنَا وَقُوَاتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا، وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا ، وَاجْعَلْ ثَأْرَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمْنَا
وَأَنْصِرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا ، وَلَا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِي دِينِنَا وَلَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا وَلَا
مَبْلَغَ عِلْمِنَا ، وَلَا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لَا يَرْحَمُنَا.

Allāhumaqsim lanā min khashyatika mā tahūlu bihi baynanā wa bayna maāsika, wa min tāatika mā tuballigunā bihi jannataka, wa minal yaqīni mā tuhawwinu bihi alaynā masāibad dunyā, allāhumma matti'nā biasmāinā wa absārinā wa quwwātinā mā ahyaytanā waj'alhul wāritha minnā, waj'al tha'ranā alā man dhalamanā wan surnā alā man ādānā, wa lā taj'al musibatānā fī dīninā wa lā taj'alid dunyā akbara hamminā wa lā mablaga ilminā, wa lā tusallit alaynā man lā yarhamunā.

Yā Allāh, bagiin ka rkami so pd ko kalk Rka a kharnding iyan so It ami a go so It o kasopaka Rka, so pd ko onot Rka a khisampay kami niyan ko Sorga aka, go so yaqin a maphakakhap iyan rkami so manga tiyoba ko doniya, yā Allāh baloy Anka so saop ami a sii makatana ko taw a liyalim kami niyan, go tabangi kami Nka ko taw a rinido kami niyan, go di Nka mbaloya so tiyoba ami a sii matago' ko agama mi, go di Nka mbaloya so doniya a aya mala' a awid a akal ami, go di pn o ba aya khasampayan ko kata'o ami, go di Nka rkami pakaphangondato'a so taw a di kami niyan iphangalimo'.

اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَائِمَ مَغْفِرَتِكَ ، وَالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَالْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بَرٍّ وَالْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ وَالنَّجَاةَ مِنَ النَّارِ.

Allāhumma innā nas'aluka mūjibāti rahmatika, wa 'azāima magfiratika, was salāmata min kulli ithmin, wal ganīmata min kulli birrin wal fawza bil jannati wan najāta minan nāri.

Yā Allāh, phangnin ami Rka so phamakatankd ko limo' oka, go so thkhs o rila' aka, go so kapakalidas ko langowan a dosa, go so kaparoliya ko langowan a mapiya, go so kapagontonga ko Sorga, go so kapakalidas ko Naraka.

اللَّهُمَّ لَا تَدْعُ لَنَا ذَنْبًا إِلَّا غَفَرْتَهُ ، وَلَا هَمًّا إِلَّا فَرَجْتَهُ ، وَلَا دَيْنًا إِلَّا قَضَيْتَهُ ، وَلَا مَرِيضًا إِلَّا شَفَيْتَهُ ، وَلَا مُبْتَلَى إِلَّا عَافَيْتَهُ ، وَلَا ضَالًّا إِلَّا هَدَيْتَهُ ، وَلَا غَائِبًا إِلَّا رَدَدْتَهُ ، وَلَا مَظْلُومًا إِلَّا نَصَرْتَهُ ، وَلَا أَسِيرًا إِلَّا فَكَّكْتَهُ ، وَلَا مَيْتًا إِلَّا رَحِمْتَهُ ، وَلَا حَاجَةً لَنَا فِيهَا صَلَاحٌ وَلكَ فِيهَا رِضًا إِلَّا قَضَيْتَهَا وَيَسَّرْتَهَا بِفَضْلِكَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ.

Allāhumma lā tada' lanā danban illā gafartahu, wa lā hamman illā farrajtahu, wa lā daynan illā qadhaytahu, wa lā maridhan illā shafaytahu, wa lā mubtalan illā 'āfaytahu, wa lā dhāllan illā hādaytahu, wa lā gā'iban illā radadtahu, wa lā madhlūman illā nasartahu, walā asīran illā fakaktahu, wa lā maytan illā rahimtahu, wa lā hājatan lanā fihā salāhun wa laka fihā ridhan illā qadhaytahā wa yassartahā bifadhlika yā akramal akramīn.

Yā Allāh, di kami nka mbagaki sa dosa inonta a sapngan Ka, go da a awid akal inonta a pakaloagn Ka, go da' a bayadan inonta a bayadan Ka, go da' a pkhasakit inonta a pakapiyaan Ka, go da' a titiyobaan inonta a pakalintadn Ka, go da' a madadadag inontaa toroon Ka, go da' a migagayib inonta a pakambalingann Ka skaniyan, go da' a malalalim inonta a tabangan Ka skaniyan, go da' a mabibiyag inonta a pakabokaan Ka skaniyan, go da' a miatay inonta a ikalimo' o Ka skaniyan, go da' a ongaya' ami a adn a kamapiyaan on, go adn a kasoso'at ka on inonta a tonayin Ka skaniyan, go pakalbodn Ka skaniyan, hay lbi a masakaw ko langowa barasakaw.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

Ya Allāh, bgi kami nka ko doniya sa mapiya a go sii ko akhirat sa mapiya a go lindinga kami nka ko siksa' ko Naraka,

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

Sub'hāna Rabbika Rabbil izzati ammā yasifūna wa salāmun alal mursalīna wal hamdulillāhi Rabbil ālamīn.

Wa Aqimus Salāh...